

राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको

विधान

२०७९

२०७९/०५/१५
कारखाना निरीक्षक

श्री गणेशाय नमः

राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको विधान

प्रस्तावना:-

२१ औं शताब्दीको चुनौतीपूर्ण घडीमा नेपालको वर्तमान जारी संविधान अन्तर्गत संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको मूल्य मान्यताको आधारमा आम नेपालीको गाँस, बास, कपास लगायत शिक्षा र स्वास्थ्यको नैसर्गिक अधिकारको न्यूनतम आवश्यकतालाई ध्यानमा राखी ट्रेड यूनियन ऐन बमोजिम नेपालभरि छरिएर रहेका सङ्गठित तथा असङ्गठित क्षेत्रका समस्त कामदार श्रमिक तथा कर्मचारीहरूको सर्वाङ्गीण विकास तथा राज्यलाई कल्याणकारी बाटोमा हिँडाउनका लागि राज्यको नीति निर्माणको सम्पूर्ण तहमा श्रमिकको प्रतिनिधित्व तथा हित गर्ने उद्देश्यले सुसंस्कृत, शोषणमुक्त तथा समृद्ध नेपाली समाजको परिकल्पना गरी श्रमिकहरूको आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक एवम् सांस्कृतिक जीवनस्तर उकास्नका निमित्त विश्व परिवेशमा देखा परेको श्रमिक विरोधी नीति र त्यसबाट पर्ने कुप्रभावलाई चिदै श्रमको सम्मान र उचित मूल्य भुक्तान गर्ने व्यावसायिक संस्कृति र संस्कारको विकास गर्ने उद्देश्य राख्दै स्वतन्त्र ट्रेड यूनियन आन्दोलनको अवधारणा अनुरूप श्रमजीवी सशक्त एवं प्रभावशाली ट्रेड यूनियन महासङ्घको निर्माण गर्दै राष्ट्रको औद्योगिकीकरण, उद्योगको श्रमिकीकरण तथा श्रमिकको राष्ट्रियकरण गर्ने सङ्कल्पको साथ एउटा गैर राजनैतिक, स्वतन्त्र, स्वायत्त र विविधतामा एकता भन्ने साभा आधिकारिक राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपाल नामक स्वशासित सङ्गठित संस्था निर्माण गर्न आवश्यक भएकोले यो विधान २०७८ जारी गरिएको छ ।

कारखाना निरीक्षक

- १) संस्थाको नाम :- राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपाल २०७९ नाम हुनेछ । यस संस्थालाई अंग्रेजीमा **RASTRIYA SHRAMIK MAHASANGH NEPAL** तथा संक्षिप्त नेपालीमा रा.श्र.म.ने. र संक्षिप्त अंग्रेजीमा RSMN रहनेछ ।
- २) संस्थाको स्थापना :- मिति २०७९ साल माघ १५ गते भएको हो ।
- ३) अधिकार क्षेत्र :- नेपालको सम्पूर्ण प्रदेश, जिल्ला, महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिकाहरू र गाउँ पालिकाहरू यसको अक्षेत्र हुनेछ ।
- ४) केन्द्रीय कार्यालय :- रा.श्र.महासंघ नेपालको केन्द्रीय कार्यालय काठमान्डौमा रहनेछ र अन्य स्थानमा केन्द्रीय समितिको निर्णय अनुरूप गर्न सकिनेछ ।
- ५) उद्देश्य :- नेपाली जनता वा समाजको सम्पूर्ण मजदूरहरूको सर्वाङ्गीण विकास तथा हित नै रा.श्र.महासंघ नेपालको उद्देश्य हो ।
- क) यो संस्था गैरनाफामूलक, गैरराजनीतिक तथा समाजसेवी संस्था हुनेछ ।
- ख) राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपाल राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय अखण्डता प्रति प्रतिवद्ध रहि राष्ट्रहित एवं श्रमिक हित यसको मूलमन्त्र हुने छ ।
- ग) राष्ट्रको औद्योगिकरण उद्योगको श्रमिकीकरण र श्रमिकहरूको राष्ट्रियकरण यस संस्थाको मौलिक पक्ष हुने छ ।
- घ) राष्ट्रको हरेक कुनाकाप्चामा काम गरिरहेका उपेक्षित शोसित पिडित दलित र श्रमिकहरूलाई समुचित ढङ्गले सञ्चालित गर्ने गराउने । श्रमिक मजदूरहरूको पुर्ण ग्यारेण्टी अधिकतम उत्पादनको लागि जनशक्ति तथा साधनको पुर्ण उपभोग गर्ने गराउने ।
- ङ) श्रमिकहरूको हक हित एवम् ट्रेड यूनियनको अधिकारको सुरक्षाको लागि नेपाल सरकार र सम्बन्धीत निकायसँग वार्ता तथा पहल गर्ने र आवश्यक पर्दा दबावमुलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
- च) समस्त नागरिक तथा श्रमिकहरूको लागि आधारभूत आवश्यकता जस्तै गाँस, बास, कपास, शिक्षा तथा स्वास्थ्यबाट कोहीपनि वञ्चित नहोउन् र यसलाई नैसर्गिक अधिकार सम्झेर सबैले पाउने गरी पहल गर्ने गराउने ।
- छ) वर्गिय विषमताको अन्त्य र समतामुलक समाजको निर्माणमा जोड दिने ।
- ज) औद्योगिक हित राष्ट्रिय रुपमा स्वशासित समूदायमा अविच्छिन्न अंशको रुपमा विकास गर्न ।
- झ) राष्ट्रभरमा बढी भन्दा बढी औद्योगिकीकरण गरी प्रत्येक मजदूर समूदायको विकास गर्न जसको परिणाम राष्ट्रको उद्योगमा श्रमिकीकरण हुनेछ/प्रत्येक मजदूरको योग्य जिवन निर्वाह गर्न उचित काम दिने व्यवस्था मिलाउनु ।
२. उपर्युक्त उद्देश्य सफलतापूर्वक प्राप्त गर्न सामर्थ्य पैदा गर्न र श्रमिक मजदूरको सम्मानजनक हितलाई अक्षुण्ण राख्ने योगदानलाई शसक्त बनाउने ।
- क) धार्मिक सामाजिक राजनीतिक सम्बन्ध अक्षुण्ण राख्दै राष्ट्र सेवाको माध्यमले ट्रेड यूनियनको (मजदूर संघमा) माध्यमले संगठनमा आवद्धताको विकास गर्न ।
- ख) सम्पूर्ण मजदूर संगठनका कार्यकर्ताको हितको लागि मार्ग दर्शन निर्देशन तथा निरिक्षण वा समन्वय गर्न ।

पेज नं. २

- ग) सम्बद्ध श्रमिक संघको राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको प्रदेश समिति तथा औद्योगिक संगठन को रूपमा एकता तथा फेडरेशनको इकाईको रूपमा एकताबद्ध रहन सहयोग गर्ने ।
- घ) ट्रेड यूनियनको आन्दोलनमा एकता स्थापना गर्ने ।
- ङ) श्रमिकको दैनिकी पारिश्रमिकबाट जीवन निर्वाहको लागि राष्ट्रिय जीवनस्तर र उद्योगमा साभेदारी समुचित लाभांश प्राप्त गर्ने ।
- च) श्रमिकहरुको उचित हकहित संरक्षणको लागि समय-समयमा श्रमिक प्रतिनिधिहरुको परामर्शद्वारा श्रम ऐनमा आवश्यक सुधार गराउन पहल गर्ने ।
- छ) श्रम ऐन निर्माणको लागि पहल गर्ने ।
- ज) श्रमिकहरुमा राष्ट्र भक्ति एवम् देशभक्तिको भावना जगाउन चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- झ) देशका महापुरुषहरु, इतिहास, परम्परा तथा भू-संस्कृत प्रति श्रद्धा एवम् गौरवभाव निर्माण गर्ने ।
- ञ) देशका समस्त मजदुरहरुको योग्यता, क्षमता बढाउनु पर्ने सँगसँगै युगानुकूल उत्कृष्ट बनाउनुपर्ने ।
- (ट) युनियन सदस्यहरुको क्षमता बढाउनका लागि प्रशिक्षण वर्ग चलाउनु पर्ने ।
- (ठ) राष्ट्रिय कानूनमा देखा परेका त्रुटिलाई औल्याउँदै सुधारको लागि काम गर्नुपर्ने ।
- (ड) आधुनिक टेक्नोलोजीको लागि प्रशिक्षण दिने वा दिन लगाउने व्यवस्था मिलाउने ।
- (ढ) विश्व शान्ति, मानवअधिकार, साङ्गठनिक स्वतन्त्रता, युनियन अधिकार र पर्यावरण संरक्षण निमित्त प्रयत्नशील रहने । श्रमिकहरुको धार्मिक, सांस्कृतिक, आर्थिक तथा सामाजिक अधिकार एवम् पेशागत हक हितको संरक्षणको लागि वकालत गर्ने ।
- (ण) श्रम क्षेत्रसँग सम्बन्धित विभिन्न विषयहरुको खोज तथा अनुसन्धान गरी गरिवीको कारण उत्पीडन तथा शोषणमा रहेका श्रमिक तथा कामदारहरुको उत्थानको लागि कार्य गर्ने ।
- (त) ट्रेड युनियनमा महिला तथा युवाहरुको पहुँच र सहभागितामा वृद्धि गर्ने ।
- (थ) श्रमिकहरुको वृत्ति विकासको लागि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका संघ संस्थाहरु बीच तालिम गोष्ठी तथा सेमिनारहरुको सञ्चालन र सहभागिता गर्ने गराउने ।
- (द) राज्यलाई नीति निर्माण तथा निर्णय प्रकृयाहरुमा श्रमिको सहभागिता र प्रतिनिधित्वको सुनिश्चितताका निमित्त आवश्यक पहल गर्ने ।
- (ध) देशका समस्त श्रमिकहरु र श्रमिक संस्थाहरुलाई एकीकृत गरी साभ्ता ट्रेड युनियन आन्दोलनलाई साभ्ता ट्रेड युनियन आन्दोलनलाई अघि बढाउन प्रयासरत रहने ।
- (न) मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणा तथा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको सम्मान गर्दै कर्मस्थलमा लागु गर्न आवश्यक ऐन, कानून तथा नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा जोड दिने ।
- (प) अप्रवासी श्रमिकहरुलाई संगठित गरी उनीहरुको अधिकार स्थापित गर्न प्रयत्नशील रहने ।
- (फ) श्रमिकहरुको श्रम गर्ने सिलसिलामा हुने जोखिम तथा दुर्घटनाहरुबाट कसरी बच्ने तथा दुर्घटना भइ हालेमा उचित समाधान तथा क्षतिपूर्ति सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने गराउने ।

गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥

- (ब) श्रमिकहरु तथा श्रम गर्ने उद्योगहरुमा सरसफाइ तथा वातावरणीय प्रदुषण कम गर्ने सम्बन्धी जागरुक गराउने काममा आवश्यक पहल गर्ने ।
- (भ) श्रमिकहरुको कुनै दुर्घटनामा मृत्यु भएको अवस्थामा श्रमिकको परिवारलाई राहतका लागि क्षतिपूर्ति दिलाउन आवश्यक कानून बनाउने कामको लागि पहल गर्ने ।
- (म) श्रमिका बालबालिकाहरुको उचित आधारभुत शिक्षा लगायत उच्च शिक्षाको लागि पहल गर्ने तथा राज्यसँग सहकार्य गठरी पूर्वाधारको लागि व्यवस्था मिलाउने ।
- (य) श्रमिकहरुको लागि उचित बाटो, विजुली, खानेपानी, ढल, शौचालय, शिक्षा, संस्कृतिसँग सम्बन्धी सामुदायिक विकासको काम गर्ने ।
- (र) विपद् तथा महामारीमा पिडित श्रमिकहरुको उद्धार तथा राहत कार्य गर्ने ।
- (ल) राष्ट्रिय स्तरमा एउटा ट्रस्ट निर्माण गर्ने ।

४. उल्लेखित कार्यबाट उपर्युक्त उद्देश्य प्राप्त गर्न सहयोग पुर्याउन ।

- क) श्रमिकहरुमा राष्ट्रियताको भावनाको विकास गर्नुको साथै बर्ग सङ्घर्षको भावनाभरि सम्पूर्ण सामाजिक परिवार हो भन्ने भावनाको विकास गर्ने ।
- ख) साधारण तथा स्वदेशी, पर्यावरणको सुरक्षा एवं औद्योगिक स्तरमा श्रमिक सुरक्षाको भावना विकसित गर्ने ।
- ग) श्रमिकहरुको मनमा सेवा, सहयोग तथा कर्तव्य पालनको भावना जगाउन तथा सम्पूर्ण राष्ट्रप्रति विशेषत उद्योग प्रति उत्तरदायित्वको भावना जगाउने ।
- घ) श्रमिक प्रशिक्षण कक्षाहरु, स्वास्थ्य कक्षाहरु, अतिथि भाषण, संगोष्ठीहरु तथा सम्बन्धित ज्ञानको लागि भ्रमण कार्यक्रमका माध्यमबाट सक्षमता विकास गर्न ।
- ङ) श्रमिक मजदूरहरुको हकहित सम्बन्धित पत्रपत्रिकाहरु, पुस्तिका, चित्रहरु र अन्य प्रकारका साहित्यहरु स्वयं प्रकाशन गर्न गराउन तथा श्रमिक साहित्यको बिक्री, खरिद तथा प्रचार गर्न ।
- च) श्रमिकहरुको नयाँ-नयाँ हकहित विकास गरी सर्वाङ्गीण विकासको लागि एकताबद्ध गराउन प्रोत्साहित गर्न स्थापित गराउने ।
- छ) सामान्यतया श्रमिकहरुको सामाजिक, आर्थिक, सक्रियता बृद्धि गर्ने ।
- ज) सामान्यरूपमा सबै श्रमिक तथा विशेष रूपमा श्रमिक एवं उनको परिवारको कल्याणको लागि सहकारी समितिहरु, कल्याणहरु एवं क्लब... इत्यादीको स्थापना गरी सहयोग गर्ने ।
- झ) श्रमिक कर्मचारी र सम्बन्धितहरुको निरीक्षण गर्ने ।

५. साधन:- उल्लेखित उद्देश्य एवं लक्ष प्राप्त गर्न तथा विकास गर्न रा.श्र.महासंघ नेपाल राष्ट्रवादको भावनाले उपयुक्त विधिसम्मृत सम्पूर्ण साधन स्रोतको उपयोग गर्ने । एवं रा.श्र.महासंघ नेपाल तदनुरूप एक गैरराजनीतिक अर्थात श्रमिक संघको रूपमा कार्य गर्ने संगठन हो ।

६. सम्बद्धता:-क) निम्न लिखित सत पूरागरी रजिष्टर्ड ट्रेड यूनियन वा विशेष उद्योग वा व्यवसायमा दर्ता यूनियनद्वारा निर्मित प्रदेश स्तरीय महासंघ वा कुनै संघ रा.श्र.महासंघ नेपाल सम्बद्धता प्राप्त गर्नको लागि प्रयासरत रहनेछ ।

१) सम्बद्धता प्राप्त गर्न इच्छुक संघ, प्रदेश महासंघ, रा.श्र.महासंघ नेपालको लक्ष्य तथा उद्देश्य एवं साधन, सविधान एवं नियम तथा यस्को अन्तरंग बनेको नियम पालना गर्ने ।

गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥
 गोविन्द ॥ १॥

पेज नं. १

5. संस्थाको स्वरूप (संरचना) :

जोजिन्द्र
 १०१/७५
 गोविन्द
 अजय
 जयका
 राधा
 वि.
 सुनिता
 १०१/७५
 सविता
 वि.
 वि.

क) गाउँपालिका / नगरपालिका समिति

ग) प्रदेश समिति

९. विभागीय संरचना :

क) हरेक विभागले तोके वमोजिमको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत भएका कामको प्रतिवेदन केन्द्रीय कार्यसमितिलाई बुझाउने छ।

ग) हरेक विभागले आफ्ना कार्यक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने विभिन्न कार्यक्रमहरूको योजना तथा नीतिहरू तय गरी कार्यान्वयनको लागि राष्ट्रिय समितिमा सुझावको रूपमा प्रस्तुत गर्ने र राष्ट्रिय समितिले दिएको सुझाव बमोजिम मात्र कार्यान्वयन गर्ने ।

ड। विभागले गरेका निर्णयहरु महासचिवको, राय बुझी सोही बमोजिम गर्ने गराउने । कहिँ कतै कुरै करा बाकि एमा अध्यक्षको राय सर्वोपरि हुने छ ।

क. शिक्षा विभाग

ख. प्रशिक्षण विभाग

ग. प्रचार प्रसार विभाग

घ. विदेश विभाग

५५। सामाजिक सुरक्षा, स्वास्थ्य तथा श्रमिक

कल्याण विभाग

क) सम्बद्धश्रम संघ(श्रमिक संघहरु)

ख) प्रदेश औद्योगिक महासंघ

ग) प्रदेश राष्ट्रिय श्रमिक महासघका इकाईहरु

घ) राष्ट्रिय श्रमिक महासंघका औद्योगिक इकाईहरु

ड) केन्द्रिय कार्यसमिति

च। केन्द्रिय प्रतिनिधि सभा

क) केन्द्रिय कार्यसमिति, राष्ट्रिय श्रमिक महासंघको विभिन्न प्रदेश इकाइहरु एवं राष्ट्रिय औद्योगिक इकाइहरुको निमाण एवं संगठन उपयुक्त केन्द्रमा खडा गर्ने ।

औद्योगिक इकाइहरूको निमाण एवं सगठन उपयुक्त केन्द्रमा खडा गर्ने

राष्ट्रिय
महासंघ
नेपालको
प्रदेश
इकाई
एव
रा.औ.
इकाईको
कार्यका
निर्वाधित
संचालनको
लागि
तिनीहरूको
आफ्नो
स्वयंको
विधान
हुन्छ
र
जुन
राष्ट्रिय
श्रमिक
महासंघको
विधान
अनुरूप
हुन्छ।

- ख) रा.श्र.महासंघ नेपालको प्रत्येक प्रदेश इकाई एव. रा.औ.इकाईको कार्यका निर्वाधित संचालनको लागि तिनीहरूको आफ्नो स्वयंको विधान हुन्छ र जुन राष्ट्रिय श्रमिक महासंघको विधान अनुरूप हुन्छ।
- ग) रा.श्र.महासंघ नेपालको केन्द्रिय कार्य समितिको समन्वय रेखदेख एव. नियन्त्रणको अधीन एव. सम्बन्धित प्रदेश रा.श्र.महासंघ नेपालको इकाईबाट विचार विमर्श गरी राष्ट्रिय औद्योगिक इकाईहरूको आफुसँग सम्बन्धित संगठनको कार्य सन्चालनको कार्य सन्चालन तथा व्यवहार गर्ने अधिकार रहन्छ।
- घ) प्रदेश रा.श्र.महासंघ नेपाल तथा रा.औ.इकाईहरू केन्द्रिय कार्य समितिको आफ्नो गतिविधिको वारेमा प्रतिवेदन एव. चार्टर एकाउन्टेनद्वारा अडिट गरिएको वार्षिक प्रतिवेदन समयभित्र प्रस्तुत गर्नेछ।
- ङ) रा.श्र.महासंघ नेपालको प्रदेश इकाईहरू चन्दा, अनुदान आदी निर्धारित अवधिभित्र संग्रह गरी रा.श्र.महासंघ नेपालको केन्द्रिय कार्यालयमा जम्मा गर्नुपर्नेछ। रा.श्र.महासंघ नेपाल केन्द्रिय कार्य समितिद्वारा निर्धारित सम्बन्धित शुल्क प्रदेश इकाईहरूद्वारा सकलित रकम केन्द्रिय कार्य समितिमा पठाउने छ। प्रदेश इकाई एव. रा.औ. इकाई एव. रा.औ.इकाईहरू आफ्नो क्षेत्राधिकारको श्रमिक संघहरूबाट आफ्नो लागि चन्दा एव. अनुदान लिन सक्नेछ।

१२. आचारसंहिता :

यस संस्थालाई सञ्चालन गर्ने नियमित र व्यवस्थित बनाई राख्न हरेक पदाधिकारी तथा सदस्यले निम्न आचार संहिता पालन गर्नु पर्ने छ।

- क) यस विधानको प्रस्तावनामा उल्लेखित सिद्धान्त र उद्देश्य विपरित कुनै पनि काम गर्न पाउने छैन।
- ख) नेपाल राष्ट्र भित्र राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपाल बाहेक यस्तै प्रकृतिका अन्य कुनै महासंघको सदस्यता लिन पाउने छैन।
- ग) यो विधान संग बाझ्ने गरी कुनै वैधानिक व्यवस्था गर्न पाइने छैन।
- घ) नियमित रूपमा तोकिए वमोजिम सदस्यता शुल्क र अन्य आर्थिक दायित्व बुझाउनु पर्ने छ।
- ङ) महासंघका पदाधिकारी र सदस्यहरू सदा सर्वदा उच्च नैतिक आचरणमा रहनु पर्ने छ।
- च) महासंघ सञ्चालन गर्दा आफु आवद्ध रहेको संस्था भन्दा माथि रहेर सम्पूर्ण श्रमिकहरूको हितलाई ध्यानमा राखि काम गर्नु पर्ने छ।
- छ) महासंघमा आवद्ध सम्बद्ध घटकहरूको बीच सदैव सदभाव पुर्ण भावना राखि काम गर्नु पर्ने छ। अनावश्यक विवादको स्थिति उत्पन्न भएमा आपसि सहमति तथा सल्लाह गरी पक्षपाती वा पुर्वाग्रही भएर तथा महासंघमा ठेस आउने काम कदापि गर्न पाइने छैन।
- ज) पदाधिकारीहरू लगायत सबैले तोकिएको जिम्मेवारी समयमानै निष्ठापूर्वक इमान्दारीसाथ पारदर्शिरूपले जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ।
- झ) महासंघको विकास तथा विस्तारको लागि सदा कृयाशील भएर आ-आफ्नो दायित्व पुरा गर्नु पर्ने छ।

१३. निर्वाचन सम्बन्धी व्यवस्था :

यस संस्थामा कार्यसमितिले निर्वाचन गराउन एक जना संयोजक र दुई सदस्य रहने गरी तीन सदस्यीय निर्वाचन समिति गठन गरिने छ।

राष्ट्रिय
महासंघ
नेपालको
प्रदेश
इकाई
एव
रा.औ.
इकाईको
कार्यका
निर्वाधित
संचालनको
लागि
तिनीहरूको
आफ्नो
स्वयंको
विधान
हुन्छ
र
जुन
राष्ट्रिय
श्रमिक
महासंघको
विधान
अनुरूप
हुन्छ।

पेज नं. ६

गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा

- क) गठित निर्वाचन समितिले प्रचलित कानून र लोकतान्त्रिक मान्यताको आधारमा निर्वाचन कार्यविधि बनाइ निर्वाचन गराउन सक्ने छ।
ख) निर्वाचन सम्बन्धी विवाद उत्पन्न भएमा विवादको टुंगो लगाउन निर्वाचन समितिले गरेको निर्णय नै अन्तिम हुने छ।
ग) निर्वाचन सम्पन्न भएको भोलिपल्ट निर्वाचन समिति स्वतः विघटन हुने छ।
घ) एक वर्ष सेवा गरेको र नेपाली नागरिक कामदारमात्र पदाधिकारीमा निर्वाचित हुन सक्ने छ।

ड) पदाधिकारी संख्या :

अध्यक्ष	-	१	
उपाध्यक्ष	-	३	- १ महिला
सचिव	-	३	- १ महिला
महासचिव	-	१	
कोषाध्यक्ष	-	१	

पदाधिकारी जम्मा ९ जना र बाँकी सबै दता ट्रेड यूनियन संघका सचिव पदेन सदस्य हुने छन्।

१४. राष्ट्रिय प्रतिनिधि सभा

- क) राष्ट्रिय प्रतिनिधि सभामा निम्न लिखित प्रतिनिधिहरु सम्मिलित हुनेछन्।
(१) निम्न लिखित समितिहरुको पदाधिकारी एवं सदस्य
क) केन्द्रीय कार्य समिति
ख) प्रदेश एकाइहरुको कार्यसमिति
ग) राष्ट्रिय औद्योगिक एकाइहरुको कार्य समिति
(२) निम्नद्वारा नामाङ्कित दुई सदस्यहरु
(क) रा.श्र.महासंघ नेपालको जिल्ला एकाइहरु
(ख) प्रदेश औद्योगिकहरुको महासंघ
(ग) रा.स्तरको श्रमिकसंघ
(३) श्रमिक संघहरुको सम्बद्धता दिने नियमहरु बनाउँछ प्रदेश एवं अन्य औद्योगिक एकाइहरु एवं रा.श्र.एकाइहरुको गठन गर्ने छ।
(४) केन्द्रीय प्रतिनिधि सभाको बैठकको तिथि, मिति, स्थान, एवं विषय सूचि र प्रतिनिधि शुल्कको निर्धारण गर्ने छ।
(५) रा.श्र.महासंघ नेपालको सम्पूर्ण एकाइहरुको कार्य सञ्चालनका लागि दिशानिर्देश गर्नेछ।
(६) आपत्कालिन परिस्थितिहरुमा उचित निर्णय गर्दै कार्यान्वयन गर्नेछ।
(७) सामान्यतयाश्रमिकहरुको एवं विशेष रा.श्र.महासंघ नेपालको हितको सुरक्षा एवं उन्नतिको लागि कार्य गर्नेछ।
(८) केन्द्रीय कार्य समितिको सदस्य वा पदाधिकारीद्वारा राजीनामा दिएमा वा मृत्यु भएमा रिक्तस्थानमा पदपूर्ति गर्न सक्नेछ।

कारखाना निरीक्षक

गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा
गोविन्द प्रसाद शर्मा

Handwritten signatures and text at the top of the page, including "गोपनीय" (Confidential) and "महामन्त्री" (Minister).

- (९) श्रमिक संघहरु वा प्रदेश महासंघहरुद्वारा पेश गरेका सम्बन्ध निवेदन पत्रको स्विकृत गर्ने कार्यगर्नेछ ।
- (१०) कुनै पनि सम्बन्धता निवेदन हकको राश्र महासंघ नेपालको इकाइ माध्यमद्वारा लिखितमा तथा कारणवताउन एवं सूचना दिन असम्बद्ध गर्नको लागि अधिकृत हुनेछ ।
- (११) राश्र महासंघ नेपालका प्रदेश इकाइ रा औ इकाइको निलम्बन वा भंग भएमा तदर्थ समिति गठन गर्न अधिकृत हुनेछ । यदि केन्द्रिय कार्य समितिको सत्र नभएको बेलामा तदर्थ समिति महामन्त्री (महा सचिव) र अध्यक्षसंग विचार विमर्श गरी केन्द्रिय कार्यसमितिद्वारा स्विकृत प्राप्त गर्नु पर्नेछ ।

१५. गणपूरक संख्या

- (क) केन्द्रिय प्रतिनिधि सभाको बैठकको लागि गणपूरक संख्या कुल प्रतिनिधि संख्याको ५१% हुनुपर्नेछ ।
- (ख) केन्द्रिय कार्य समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या कुल संख्याको ५०% हुनेछ ।
- (ग) गणपूरक संख्याको अभावमा स्थगित बैठक, पुनः बैठक गर्दा उपस्थित सदस्य संख्या नै गणपूरक संख्या हुनेछ ।

१६. स्थायी समितिमा निम्न सदस्यहरु हुनेछन् -

- (क) स्थायी समितिको पदाधिकारीहरु र संगठन मन्त्रीहरुको समय समयमा कार्य समितिले गरेका निर्णयको उचित कार्यन्वयनका लागि आवश्यक अनुसार भेट वाता गर्ने छन् ।

१७. अधिकार एवं कर्तव्य :

अध्यक्षको : केन्द्रिय प्रतिनिधि सभा एवं केन्द्रिय कार्य समितिको बैठकको अध्यक्षता गर्नुको साथै बैठकमा सुव्यवस्था राख्नेछन् । बैठकको सम्पूर्ण कार्यविधिमा हस्ताक्षर गर्ने एवं निर्णायकमत दिनेछन् । त्यो केन्द्रिय कार्य समितिको विशेष बैठक आवश्यकता अनुसार राख्न सक्नेछन् । अध्यक्षले राश्र महासंघ नेपालको कार्यको रेखदेख एवं विकासको लागि सम्पूर्ण देश भरि भ्रमण गर्ने छन् । राश्र महासंघ नेपालको विभिन्न संगठनको आपसमा सामान्य एवम सहयोगको भावना स्थापित गर्नमा सहयोग गर्नेछन् ।

उपाध्यक्ष : सामान्यतया अध्यक्षले दिएका कामहरुको सम्पन्नताको लागि सहयोग एवं अध्यक्षको अनुपास्थितिमा अध्यक्षताको कार्यभार समाल्ने छन् ।

महामन्त्री : राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको सम्पूर्ण कार्य गर्नेछन् । समस्त पत्र व्यवहार सम्पूर्ण बैठकको आयोजना एवं राश्र महासंघ नेपालको सम्पूर्ण कार्यालयहरुको रेख देख गर्नेछन् । महासचिवले कार्यालयको वार्षिक लेखाजोखा राम्रो तरिकाले राख्न एवं केन्द्रिय कार्य समिति तथा केन्द्रिय प्रतिनिधि सभाको बैठकमा प्रस्तुत गर्नुको साथै नेपाल सरकारको सम्पूर्ण पत्रचारको लागि उतरदायित्व गर्नुको साथै केन्द्रिय प्रतिनिधि सभाको साधारण बैठकमा संघको कार्य एवं गतिविधि प्रस्तुत गर्नेछन् । साथै ट्रेड यूनियन प्रदेश महासंघहरुले आवेदन गरेपछि सम्बन्धता प्रमाण पत्र जारी गर्नेछन् । अध्यक्षसंग सल्लाह गरेर केन्द्रिय कार्यालयको लागि

Handwritten signatures and text at the bottom of the page, including "गोपनीय" (Confidential) and "महामन्त्री" (Minister). A vertical stamp on the right side reads "कारखाना निवेदन" (Factory Submission).

कार्यालय प्रमुख सभाको लागि प्रभारीको एवं उद्योगहरुको राष्ट्रिय औद्योगिकहरुको समूहप्रभारी सम्बन्धित क्षेत्रहरुको लागि संगठनात्मक कामको लागि संगठन मन्त्री एवं अतिरिक्त पदाधिकारी नियुक्तिगर्नेछन् । केन्द्रिय कार्यसमितिको अधीनमा रही कार्यालयको कार्यको लागि आवश्यक परेमा कार्यालय सहायकको नियुक्ति गर्नेछन् । उनी महासचिवको अधीनमा रहनेछन् । सबै सघ महासघको बीच समन्वय स्थापित गर्नुको साथै आर्थिक मामिलामा नियमानुसार रेखदेख गर्ने गराउने छन् ।

मन्त्री (सचिव): मन्त्रीले महामन्त्रीले गर्ने सबै कार्यमा सहायता गर्नेछन् र सबै काम सम्पादन गर्नेछन् ।

कोषाध्यक्ष (वित्त मन्त्री): वित्तमन्त्रीले राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको निर्माणद्वारा निर्धारित शिर्षकको तोकिएको रकम जिम्मेवारीका साथ खर्च गर्नेछन् । उनी आर्थिक विषयमा पूर्ण जिम्मेवारी रहने छन् । उनी महामन्त्रीले दिएका वार्षिक कार्य सुचीको अधीनमा रही भुक्तानी दिनेछन् । केन्द्रिय समितिको नाममा रहेको बैंक खाताको लेखा जोखा चुस्त दुरुस्त राख्नेछन् । कार्य समिति प्रति आय व्यय, अर्थ ऐन नियम अनुसार खर्च गर्नेछन् । आय व्यय वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने छन् । उनी रु १००० । सम्मको खर्च सिधै गर्न सक्नेछन् जुन बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ । साधारण सभामा उनले सम्पूर्ण आय व्यय खर्चको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । लेखा परीक्षण प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । आगामी वर्षको अनुमानित आम्दानी खर्च विवरण समेत पेश गर्नुपर्नेछ उनले आर्थिक समितिको प्रमुख भै कार्य गर्नुपर्नेछ ।

उपवित्त मन्त्री (सहायक कोषाध्यक्ष): राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको लेखा राख्न कोषाध्यक्षलाई सहयोग गर्नेछन् र कोषाध्यक्षले अह्राएका सम्पूर्ण कार्य गर्नेछन् ।

१८. कोषको व्यवस्था

(क) रा.श्र. महासंघ नेपालको कोषमा आवेदन दस्तुर सम्बन्धता दस्तुर चन्दा श्रमिकहरुबाट प्राप्त सदस्यता शुल्क प्रतिनिधि शुल्क रा.श्र. महासंघ नेपालको उद्देश्यलाई अगाडि बढाउनको लागि प्राप्त सहायता रकम श्रमिक शिक्षा योजनाबाट प्राप्त सहायता रकम जम्मा गर्दै दानबाट प्राप्त रकम अन्य शिर्षकहरुबाट प्राप्त रकम केन्द्रिय कार्य समितिद्वारा समय-समयमा अधिकृत पदाधिकारीहरुद्वारा सयुक्त रुपमा गर्नु पर्नेछ । नगद रु ५०००/- रकम केन्द्रिय कार्यालय मा सुरक्षित संरक्षण मा रु २०००/- सम्म रकम रहन सक्नेछ ।

(ख) कोषाध्यक्षको समय-समयमा सबै सकलित रकमहरु जुन सघलाई दिनुपर्नेछ सो को लागि उत्तरदायीत्व हुन्छ । कोषाध्यक्षले रा.श्र. महासंघ नेपालको धन एवं सम्पत्तिको रेखदेख गर्नेछ ।

(ग) रा.श्र. महासंघ नेपाल आफ्नो नाम वा त्यसबाट निर्मित संस्थाको नाममा आफ्नो कार्य सञ्चालन गर्नको लागि कुनै पनि सम्पत्ति खरिद गर्न सक्नेछ । भाडामा वा जिम्मेवारी लिन सक्ने तथा केन्द्रिय कार्यसमितिको कुनै पदाधिकारीको सम्पत्ति रक्षार्थ रेखदेख गर्नेको लागि रा.श्र. महासंघ नेपालको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्न सक्नेछन् ।

पेज नं. ११

गोविन्द शर्मा, अमरकुमार शर्मा, जयराज शर्मा, रमेश शर्मा, प्र. शर्मा, रमेश शर्मा, रमेश शर्मा

२५. नियम बनाउने :- केन्द्रिय कार्य समितिको निम्न लिखित विषयहरूमा नियम बनाउने अधिकार हुनेछ ।

- श्रमिक संघहरू, प्रदेश महासंघहरूको सम्बद्धता
- सम्बद्धता शुल्क एवं जम्मा गर्ने तरिका
- राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको इकाईहरूको लेखाजोखा प्रस्तुत गर्ने
- रा.श्र.महासंघ नेपालको सम्पति स्मारिकाको माध्यमले संग्रहित वा विशेष निधीको रुपमा राख्ने
- रा.श्र.महासंघ नेपाल एवं त्यसमा आवद्ध संगठनहरूको चल-अचलसम्पति
- रा.श्र.महासंघ नेपालको विभिन्न इकाईहरूको चुनाव
- अपिल
- कर्मचारीहरूको नियुक्ति, वेतन तथा सेवा सुविधा
- इकाई एवम् सदस्यको वित्तीय सहायता, कावाही इत्यादी नगद सहायता, चिकित्सा सहायता, जीवन निर्वाह भत्ता आदी
- आवेदन, प्र.पत्र, अभिलेख आदी ।

२६. विधानको व्याख्या :

अधिवेशनबाट अमान्य घोषित नभएका अवस्थामासम्म राष्ट्रिय समितिले गरेको विधानको व्याख्या नै मान्य हुने छ ।

२७. विघटन हुन सक्ने :

राष्ट्रिय अधिवेशनको दुई तिहाई सदस्यहरूको बहुमतले संघको आवश्यकता छैन भनी निर्णय गरेमा संघ विघटन हुन सक्ने छ ।

२८. दायित्व गर्ने

यो संघ कुनै कारणवश विघटन हुन गएमा यसको अधिनमा रहेको सबै सम्पत्तिको दायित्व आवद्ध महासंघमा पर्ने छ ।

२९. आवद्धता :

राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपाल (RSMN) संग आवद्ध हुने छ साथै संघको राष्ट्रिय अधिवेशनले महासंघको आवद्धता आवश्यक छैन भनि ठानेमा दुई तिहाई बहुमतको निर्णयले आवद्धता फिर्ता लिन सक्ने छ ।

गोविन्द शर्मा, अमरकुमार शर्मा, जयराज शर्मा, रमेश शर्मा, प्र. शर्मा, रमेश शर्मा, रमेश शर्मा

३०. राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको ठेगाना :

प्रस्तावित राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको केन्द्रीय कार्यालय काठमाण्डौ महानगरपालिका वडा नं. ८ गौरीघाट, केशवधाम भवनमा रहने छ ।

३१. कार्यसमितिको कार्य अवधि : -

प्रस्तावित राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको हरेक तहका कार्यसमितिको अवधि चार (४) वर्षको हुने छ ।

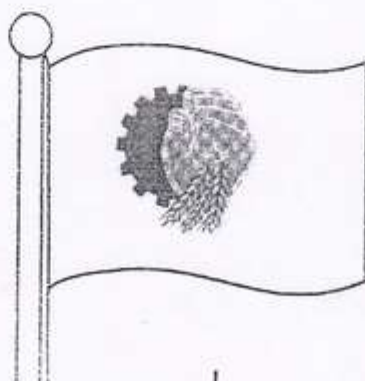
अनुसूची १
संस्थाको छाप

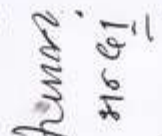
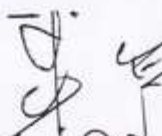

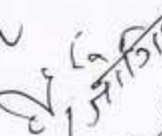
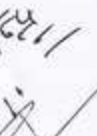
गोलाकार भित्र संगठनको नाम बिचमा लोगो र लोगोको मुनि संघको स्थापना र तल नेपाल

निरिक्षक

ज) राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालले २x३ को आयतकार गेरुवा (भगवा) रंग भएको आफ्नो झण्डा (ध्वज) स्वीकार गरेको छ । त्यसको लोगोमा मानिसको पाँच औंला र औंला चिन्हमा औद्योगिक चक्र तथा धान वालीको चिन्ह अंकित रहने छ ।

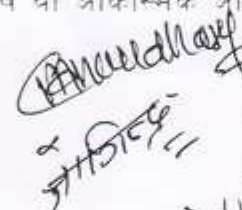
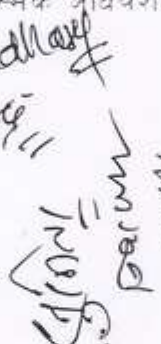
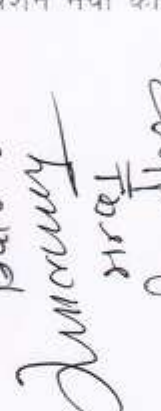

३२. महाभियोग तथा अविश्वासको प्रस्ताव सम्बन्धि व्यवस्था

क) महाअभियोगको प्रस्ताव

कुनै पनि समितिका पदाधिकारीले महासंघको उद्देश्य विपरित काम गरेको प्रमाणित हुन आएमा त्यस्ता पदाधिकारीलाई सम्बन्धित अधिवेशनको दुई तिहाई बहुमतले महाअभियोगको प्रस्तावद्वारा निष्काशन गर्न सक्नेछ ।

ख अविश्वासको प्रस्ताव

महासंघको कुनै पनि कार्य समितिले उद्देश्य तथा हित विपरीत काम गरेको प्रमाणित भएमा वा सक्षम नेतृत्व प्रदान गर्न नसकेको ठहर भएमा सम्बन्धित तहको आकस्मिक वा विशेष अधिवेशनको बहुमतले प्रस्ताव पारित गरी कार्य समिति भङ्ग गर्न सक्नेछ । यसरी कार्य समिति भङ्ग भएमा सोही विशेष वा आकस्मिक अधिवेशन नयाँ कार्य समितिको चयन गर्ने छ ।

कारखाना निरीक्षक